موسسه : Vipبخون

عنوان آزمون : سوالات تشریحی بخش سوم

نام درس : فلسفه۲

۱ درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.
- فلسفه ملاصدرا، نتیجهٔ تکامل فلسفه‌های قبلی (مشاء و اشراق) و انس دائمی وی با قرآن و وحی بود.

۲ موضوعات سفر دوم کتاب اسفار را بنویسید، و این سفر از کدام سفر عرفانی الهام گرفته شده است؟ نام آن را بنویسید.

۳ نقش عقل در فلسفه اشراقی چیست؟
۱) عقل یک ابزار کمکی است اما شهود مهم‌تر است.
۲) عقل تنها راه رسیدن به حقیقت است.
۳) عقل هیچ نقشی در شناخت ندارد.

۴ فلسفه در دوره میانی اسلام چه تفاوتی با دوره‌های قبل داشت؟
۱) توجه بیشتر به ترکیب فلسفه یونانی و آموزه‌های اسلامی
۲) رد کامل فلسفه یونانی و بازگشت به متون دینی
۳) پذیرش بدون تغییر فلسفه یونانی

۵ چرا فیلسوفان دوره میانی به دنبال هماهنگ سازی عقل و دین بودند؟
۱) زیرا هر دو را راه‌هایی برای رسیدن به حقیقت می‌دانستند.
۲) زیرا دین نیازی به عقل ندارد و مستقل است.
۳) زیرا عقل برتر از دین تلقی می‌شد.

۶ نقش مراکز علمی مانند بیت‌الحکمه در گسترش فلسفه اسلامی چه بود؟
۱) ترجمه و نشر متون فلسفی و علمی از زبان‌های دیگر
۲) رد کامل فلسفه یونانی و تأکید بر متون دینی
۳) جلوگیری از ورود فلسفه به جوامع اسلامی

۷ در دوره میانی کدام نهله فلسفی بیشترین تأثیر را بر اندیشه‌های فلسفی غرب گذاشت؟
۱) فلسفه ابن‌رشد ۲) فلسفه سهروردی ۳) فلسفه اشاعره

۸ چرا فلسفه ابن‌رشد در اروپا تأثیر زیاد گذاشت؟
۱) به دلیل تلاش او برای تفسیر آثار ارسطو و هماهنگی فلسفه و دین
۲) به دلیل مخالفت او با تمامی اندیشه‌های یونانی
۳) به دلیل تأکید او بر عرفان و تصوف

۹ از نظر سهروردی، عالمی که آمیخته به نور و ظلمت است چه نام دارد؟
۱) مغرب وُسطی ۲) مغرب کامل

۱۰ با توجه به آیهٔ شریفهٔ «اِنّما یخشی اللّٰه مِن عباده العلماء»، توضیح دهید که به نظر ابن‌سینا، چگونه طبیعت‌شناسی می‌تواند دانشمند و محقق را به خشوع و خشیت در پیشگاه حق تعالی برساند؟

۱۱ اصطلاحات زیر را از نظر سُهروردی تعریف کنید:
الف) مشرقِ جهان ب) حکیم متألّه

۱۲ صحیح یا غلط بودن عبارت زیر را تعیین کنید.
- از نظر ابن‌سینا، برخی امور در جهان طبیعت، مصداق شرّ و بدی هستند.

۱۳ گزینه‌ی درست را انتخاب کنید.
- در فلسفه‌ی سهروردی، عالم ماده (۱- مغرب کامل ۲- مغرب وسطی) نام دارد.

۱۴ براساس نظر فارابی هدف مدینه‌ی فاضله و مدینه‌ی جاهله را مقایسه کنید.

۱۵ «عقل بالمَلکه» را تعریف کنید.

۱۶ با توجه به فلسفه‌ی سهرودی مفاهیم زیر را تعریف کنید:
الف) نورالانوار ب) مشرق جهان

۱۷ نتیجه‌ی اعتقاد به اصالت وجود را شرح دهید.

۱۸ مدینه‌ی فاضله را از نظر فارابی تعریف کرده و تفاوت آن‌را با مدینه‌ی جاهله بنویسید.

۱۹ دو مورد از منابع حکمت متعالیه را بنویسید.

۲۰ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:
الف) ابن سینا انسان را عالَمِ ..... می‌داند.
ب) مکتبِ کلامیِ ..... نهضتی ضدّعقلی بود.
ج) طبق نظر ملاصدرا مفهومِ ..... اصیل است و مفهومِ ..... اعتباری می‌باشد.

پاسخنامه تشریحی

۱ درست

۲ سفر با حق و در حق یا (سیر در اسماء و صفات خداوند با همراهی خداوند) - مباحث: توحید و صفات الهی

۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در فلسفه اشراقی عقل ابزار کمکی است اما شهود اهمیت بیشتری دارد.

۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فیلسوفان دوره میانی تلاش کردند که فلسفه یونانی را با آموزه‌های اسلامی ترکیب کنند.

۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فیلسوفان این دوره معتقد بودند عقل و دین هر دو به حقیقت واحدی می‌رسند.

۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت‌الحکمه نقش مهمی در ترجمه و نشر متون فلسفی داشت.

۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فلسفه ابن‌رشد تأثیر عمیقی بر تفکر فلسفی اروپا داشت.

۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابن‌رشد با تفسیر آثار ارسطو بر فلسفه اروپا تأثیر گذاشت.

۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰ از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطهٔ طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند. (ص ۸۱)

۱۱ الف) مشرقِ جهان: نورِ محض یا محل فرشتگان مقرّب است. (ص ۸۴)
ب) حکیم متألّه: کسانی‌که هم در صُورِ برهانی و هم در اشراق و عرفان به کمال رسیده‌اند. (ص ۸۵)

۱۲ غلط (ص ۸۱)

۱۳ ۱- مغرب کامل (ص ۸۴)

۱۴ هدف مدینه فاضله: رسیدن به سعادت
هدف مدینه جاهله: سلامتی جسم و فراوانی لذت‌ها (ص ۷۱ و ۷۲)

۱۵ در این مرحله، عقل درکی از قضایای ضروری پیدا می‌کند، مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. در این مرحله انسان می‌تواند دانش‌ها را کسب کند. (ص ۶۴)

۱۶ الف) نورالانوار: مبدأ جهان و خالق هستی و نور محض
ب) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. (ص ۸۰)

۱۷ چون مفهوم وجود امری واحد است و درباره هر چیزی که به کار رود معنایی یکسان دارد یعنی مفهوم وجود مشترک معنوی است. پس با این دیدگاه تمام زوایای جهان را حقیقتی مشترک یعنی وجود پر می‌کند. (ص ۱۳۰)

۱۸ مدینه‌ای که مردم آن به اموری مشغول و به فضایلی آراسته‌اند که مدینه را به سوی سعادت می‌برد. تفاوت آن با مدینه‌ی جاهله در هدف آن است. (ص ۷۱)

۱۹ ۱- فلسفه مشاء، به خصوص اندیشه‌های مستدل ابن سینا ۲- حکمت اشراق، اندیشه‌های سهروردی (ص ۸۵)
(یا هریک از دو مورد دیگر)

۲۰ الف) ابن سینا انسان را عالَمِ صغیر می‌داند. (ص ۷۸)
ب) مکتبِ کلامیِ اشاعره / اشعری نهضتی ضدّعقلی بود. (ص ۸۴)
ج) طبق نظر ملاصدرا مفهومِ وجود اصیل است و مفهومِ ماهیت اعتباری می‌باشد. (ص ۱۲۹)